

staae til Ansvar for det forbrøderste Forhold, der blev udvist fra hans Fuldmægtigs Side; men paa det Spørgsmaal, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) derefter fremsatte til mig, skal jeg svare: at der efter vor Lovgivning ikke kan være Tale om Andet, end at Embedsmanden maa komme til at staae til Ansvar for sin Fuldmægtigs Handlinger, naar der bliver Spørgsmaal om det, hvorpaa det egentlig kommer an, og som den ærede Rigsdagsmand ogsaa udhævede, nemlig Erstatningsansvar. Man vil vist finde det naturligt, at jeg ikke saa bestemt huffer Udtrykkene i den Højesteretsdom, der her er bleven bragt paa Bane; men det er aldeles vist at Højesteret, ikke har udtalt den Grundfæstning, der saaledes er bleven tillagt den; af et Anliggende, denne Embedsmand vedkommende, der for kort Tid siden har været under Behandling i Ministeriet, erindrer jeg med stor Bestemthed, at der i Højesteretsdommen med Hensyn til hans Frisindelse er bleven paaberaabt de foreliggende Omstændigheder, der talte for, at der ikke kunde paalægges ham Straffens ansvar; dette stemmer fuldkommen overens med de Anskuelser, den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har udtalt. (Tscherning: Maa jeg bede om Ordet!). I Dommen er man nemlig gaaet ud fra, at det ganske vist var Embedsmandens Pligt at føre Control med Fuldmægtigens Handlinger; men man har ogsaa erkjendt, at Embedsmanden ikke saaledes kan følge enhver af sin Fuldmægtigs Handlinger, f. Ex. den Raade, hvorpaa han fører en Protokol, eller i det Hele taget udfører de underordnede Forretninger, der ere ham overdragne, at han nøie kan eftersee Alt; at fordrer, at Embedsmanden skulde gjøre det, vilde omtrent være det Samme som at sige, at han ingen Fuldmægtig maatte have; thi under den Forudsætning, at han skal eftersee Alt og, indestaae for Alt, er det sandelig lettere selv at gjøre Arbeidet. — Fra den Side kan der altsaa ikke være Spørgsmaal om nogen Nødvendighed for en ny Lov. Lovgivningens Forskrifter ere i saa Henseende aldeles fyldestgjørende.

En Bestemmelse, som fra forskjellige ærede Taleres Side har givet Anledning til endel

Bemærkninger, er den, der indeholdes i Lovkastets § 3 med Hensyn til Medlæggelsen af forskjellige Embeder. Man er ved Betragtningen af denne Paragraph kommen ind paa det almindelige Spørgsmaal om, hvorvidt det ikke i og for sig maa ansees for hensigtsmæssigt, at, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) udtalte sig, alle Retskriverembeder burde døe. Jeg troer dog, at det vilde være noget betænkeligt at sælde en almindelig Dødsdom over Retskriverembederne, og man vil ogsaa af Udtalelser her i Thinget have fundet et Beviis paa, at en saadan Modification ialtfald ikke vilde gaae ganske eenstemmig igjennem. Det Forhold, hvori Retskriverembederne staae til Dommerembederne, er ganske vist et saadant, at man derigjennem maa søge en Control, og det er ogsaa fuldkommen vist, at det ikke sjelden har vist sig, at deri ligger en Control; det, som derfor maa bringe til at tage en Beslutning med Hensyn til Medlæggelsen af Skriverembederne, er saadanne Hensyn, som ikke ubetinget kunne gjøres anvendelige paa alle. Der kan være Omstændigheder, som medføre, at hvor man uden Tilfidsættelse af, hvad der ellers bør iagttages, kan bevare Retskriverembedet, der bør man gjøre det; men der maa tages Hensyn til et væsentligt Punkt, og det er, om Embedet giver tilstrækkeligt Arbejde for en Mand, eller om det er af en saadan Beskaffenhed, at det kan udføres uden Fare eller Ulempe for den offentlige Tjeneste ved at combineres med et andet, og det er ganske naturligt, at medens Pengehensynet ikke, som ogsaa den ærede Rigsdagsmand bemærkede, egentlig gjør Udslaget, saa er det dog vist, at Lønningsforholdet, i Relation til det Arbejde, den Paa-gjældende har, kommer til at have sin Betydning. Det er igjennem en særdeles omhyggelig Overveielse, jeg troer neppe, at jeg behøver at udtale det, at jeg er kommen til at foreslaae netop de Embeder til Medlæggelse, som indeholdes i § 3, og ikke at gaae videre. Der er saameget mindre Grund til at stride ind paa en større Omordning af Retskriverforholdet, som, hvad der ogsaa blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand, den Omordning af Retspleien, som i forskjellige Retninger forestaaer, kommer til at medføre en egen Ordning med Hensyn til Be-